

2023/2599

23.11.2023

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/2599

z dnia 22 listopada 2023 r.

ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do administrowania przedsiębiorstwami żeglugowymi przez organy administrujące właściwe dla przedsiębiorstwa żeglugowego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 3gf ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2003/87/WE zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 ⁽²⁾ przewiduje uwzględnienie emisji z transportu morskiego w systemie handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii („EU ETS”).
- (2) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne przedsiębiorstw żeglugowych, w dyrektywie 2003/87/WE przewidziano, że za każde przedsiębiorstwo żeglugowe odpowiada jedno państwo członkowskie. Zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE państwo członkowskie odpowiedzialne za administrowanie przedsiębiorstwem żeglugowym określa się jako „organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego”.
- (3) W kontekście ogólnego prawa morskiego pojęcie „przedsiębiorstwa żeglugowego” odnosi się do podmiotu, któremu powierzono zarządzanie statkiem i który nie może zostać zmieniony umową dwustronną między stronami. Tego rodzaju ogóle podejście nie jest jednak najwłaściwsze w kontekście EU ETS, który jest przedmiotem niniejszego aktu. W tym konkretnym kontekście EU ETS konieczne jest odniesienie się do obowiązków spoczywających na podmiocie, który jest lepiej umocowany do wprowadzenia niezbędnych środków w tym zakresie. W przeciwieństwie do tego, co stanowi ogólne prawo morskie, może to być inny podmiot niż ten, któremu powierzono faktyczne zarządzanie statkiem. W związku z tym konieczne jest odejście na potrzeby EU ETS od pojęcia „przedsiębiorstwa żeglugowego” w rozumieniu ogólnego prawa morskiego, tak aby strony mogły uzgadniać między sobą w formie umowy, jakiemu podmiotowi powierzą obowiązki wynikające z EU ETS.
- (4) Aby zapewnić równe traktowanie przedsiębiorstw żeglugowych, państwa członkowskie powinny przestrzegać zharmonizowanych przepisów dotyczących administrowania przedsiębiorstwami żeglugowymi, za które są one odpowiedzialne. Aby zagwarantować właściwe egzekwowanie EU ETS oraz uwzględnić różnice między EU ETS a ogólnym prawem morskim, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadku gdy organizacja lub osoba, która przejęła od właściciela statku odpowiedzialność za jego eksploatację i która, przyjmując taką odpowiedzialność, zgodziła się przejąć wszystkie zadania i obowiązki nałożone przez Międzynarodowy kodeks zarzą-

⁽¹⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 134).

dzania bezpieczną eksploatacją statków i zapobieganiem zanieczyszczeniu, określone w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 336/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾, przyjęła również odpowiedzialność za zobowiązania wynikające z EU ETS oraz by taka organizacja lub osoba została należycie upoważniona przez właściciela statku do przestrzegania krajowych środków transponujących dyrektywę 2003/87/WE, w tym obowiązku umarzania uprawnień na mocy art. 3gb i 12 tej dyrektywy. W zakresie, w jakim wymóg ten odbiega od praktyki odnoszącej się do definicji „przedsiębiorstwa żeglugowego” w ogólnym prawie morskim, ogranicza się on do przejęcia odpowiedzialności wynikającej z EU ETS.

- (5) Aby ułatwić egzekwowanie EU ETS, organizacja lub osoba, która przejęła odpowiedzialność za obowiązki wynikające z EU ETS, powinna przekazywać swojemu organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego informacje na temat statków, za które odpowiada.
- (6) Należy zawsze wyraźnie określić podmioty odpowiedzialne za wypełnianie obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 ⁽⁴⁾ oraz obowiązków wynikających z dyrektywy 2003/87/WE. W tym celu oraz w trosce o zapewnienie spójności w administrowaniu i egzekwowaniu przepisów rozporządzenia (UE) 2015/757 stanowi, że za zgodność z dwoma wyżej wymienionymi aktami prawnymi musi odpowiadać ten sam podmiot.
- (7) Art. 3gf ust. 1 i 3 dyrektywy 2003/87/WE zawiera przepisy regulujące przypisywanie każdego przedsiębiorstwa żeglugowego organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego. Aby zapewnić równe traktowanie przedsiębiorstw żeglugowych, konieczne jest ustanowienie zharmonizowanych szczegółowych zasad przypisywania przedsiębiorstw żeglugowych państwom członkowskim. Zasady przypisywania przedsiębiorstwa żeglugowego państwu członkowskiemu obejmują ustalenie państwa rejestracji przedsiębiorstwa żeglugowego, które powinno opierać się na informacjach zapisanych w Thetis MRV, specjalnym unijnym systemie informacyjnym opracowanym i obsługiwanym przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego wspierającym wdrażanie rozporządzenia (UE) 2015/757. Przypisywanie przedsiębiorstw żeglugowych, które nie są zarejestrowane w danym państwie członkowskim, powinno opierać się na danych dotyczących zawinięć do portu przechowywanych w unijnym systemie wymiany informacji morskich ustanowionym dyrektywą 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ (SafeSeaNet). W stosownych przypadkach dane dotyczące zawinięć do portu mogą być uzupełniane informacjami pochodzącymi z innych systemów informacyjnych.
- (8) Ponadto konieczne jest ustanowienie szczegółowych zasad przypisywania przedsiębiorstw żeglugowych, które nie są zarejestrowane w państwie członkowskim i które nie odbyły żadnego rejsu objętego zakresem określonym w art. 3ga dyrektywy 2003/87/WE w ciągu poprzednich czterech lat monitorowania i których pierwszy rejs objęty zakresem stosowania tej dyrektywy jest rejsem między portami podlegającymi jurysdykcji dwóch państw członkowskich, oraz przedsiębiorstw żeglugowych, które nie są zarejestrowane w państwie członkowskim i w przypadku których największą liczbę zawinięć do portu odnotowano w co najmniej dwóch państwach członkowskich. Aby zapewnić sprawne wdrożenie EU ETS, państwa członkowskie powinny wymieniać między sobą informacje w przypadku zmiany organu administrującego właściwego dla przedsiębiorstwa żeglugowego danego przedsiębiorstwa żeglugowego.
- (9) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Zmian Klimatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. W przypadku gdy organizacja lub osoba, taka jak zarządca lub podmiot czarterujący statek bez załogi, która przejęła od właściciela odpowiedzialność za eksploatację statku i która, przyjmując taką odpowiedzialność, zgodziła się przejąć wszystkie obowiązki i zobowiązania nałożone przez Międzynarodowy kodeks zarządzania bezpieczną eksploatacją statków i zapobieganiem zanieczyszczeniu, określone w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 336/2006 przyjęła również

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 336/2006 z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie wdrożenia we Wspólnocie Międzynarodowego kodeksu zarządzania bezpieczeństwem oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 3051/95 (Dz.U. L 64 z 4.3.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji gazów cieplarnianych z transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 55).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy system monitorowania i informacji o ruchu statków i uchylająca dyrektywę Rady 93/75/EWG (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 10).

odpowiedzialność za przestrzeganie krajowych środków transponujących dyrektywę 2003/87/WE oraz obowiązek umorzenia uprawnień zgodnie z art. 3gb i 12 tej dyrektywy („zobowiązania wynikające z EU ETS”), państwa członkowskie zapewniają, by taka organizacja lub osoba została należycie upoważniona przez właściciela statku do wypełnienia zobowiązań wynikających z EU ETS.

2. Na potrzeby ust. 1 taka organizacja lub osoba przedstawia swojemu organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego dokument wyraźnie wskazujący, że została należycie upoważniona przez właściciela statku do wypełnienia obowiązków wynikających z ETS.

Dokument taki podpisuje zarówno właściciel statku, jak i dana organizacja lub osoba.

Jeżeli dokument ten jest sporządzony w języku innym niż język urzędowy państwa członkowskiego lub innym niż język angielski, należy przedstawić tłumaczenie na język angielski.

Jeżeli dokument jest kopią, musi być ona poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub inną osobę o podobnej funkcji określoną przez organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego. Jeżeli taką uwierzytelnioną kopię wydano poza państwem członkowskim organu administrującego właściwego dla przedsiębiorstwa żeglugowego, kopia musi zostać zalegalizowana, o ile przepisy prawa krajowego nie stanowią inaczej.

3. Dokument, o którym mowa w ust. 2, zawiera następujące informacje:

- a) nazwę organizacji lub osoby upoważnionej przez właściciela statku i jej numer zgodnie z programem indywidualnych numerów identyfikacyjnych armatorów i właścicieli rejestrowych Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO);
- b) kraj rejestracji organizacji lub osoby upoważnionej przez właściciela statku zgodnie z programem indywidualnych numerów identyfikacyjnych armatorów i właścicieli rejestrowych IMO;
- c) nazwę właściciela statku i jego numer zgodnie z programem indywidualnych numerów identyfikacyjnych armatorów i właścicieli rejestrowych IMO;
- d) następujące informacje dotyczące osoby wyznaczonej do kontaktów ze strony właściciela statku:
 - (i) imię
 - (ii) nazwisko;
 - (iii) nazwę stanowiska;
 - (iv) adres miejsca zatrudnienia;
 - (v) numer telefonu służbowego;
 - (vi) służbowy adres e-mail;
- e) datę rozpoczęcia stosowania upoważnienia udzielonego danej organizacji lub osobie przez właściciela statku;
- f) numer identyfikacyjny IMO każdego statku objętego zakresem upoważnienia.

4. W przypadku gdy organizacja lub osoba, o których mowa w ust. 1, nie może dostarczyć organowi administrującemu dokumentu, o którym mowa w ust. 2, za podmiot odpowiedzialny za wypełnienie zobowiązań wynikających z ETS uznaje się właściciela statku.

Artykuł 2

1. W przypadku gdy podmiotem, który przejął odpowiedzialność za zobowiązania wynikające z ETS, jest właściciel statku, organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego zapewnia, aby właściciel statku przedstawił mu dokument zawierający wykaz statków, w odniesieniu do których właściciel statku przejął odpowiedzialność za zobowiązania wynikające z ETS i których emisje wchodzą w zakres dyrektywy 2003/87/WE, wraz z odpowiednimi numerami identyfikacyjnymi IMO.

2. W przypadku jakiegokolwiek zmiany w wykazie, o którym mowa w ust. 1, właściciel statku informuje o tym niezwłocznie swój organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego i przekazuje temu organowi zaktualizowany dokument wraz z nazwą i numerem zgodnie z programem indywidualnych numerów identyfikacyjnych armatorów i właścicieli rejestrowych IMO nowego przedsiębiorstwa żeglugowego w odniesieniu do każdego ze statków, za które właściciel statku nie ponosi już odpowiedzialności.

Artykuł 3

1. Na potrzeby przypisania przedsiębiorstwa żeglugowego organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego zgodnie z art. 3gf dyrektywy 2003/87/WE państwem rejestracji przedsiębiorstwa żeglugowego, o którym mowa w art. 3gf tej dyrektywy, jest państwo zarejestrowane w Thetis MRV, specjalnym unijnym systemie informacyjnym obsługującym wdrażanie rozporządzenia (UE) 2015/757.

2. Na potrzeby przypisania przedsiębiorstwa żeglugowego, które nie jest zarejestrowane w państwie członkowskim, organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego zgodnie z art. 3gf ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE, dane dotyczące zawinięcia do portu opierają się na danych przechowywanych w unijnym systemie SafeSeaNet ustanowionym dyrektywą 2002/59/WE.

W przypadku gdy dane zarejestrowane w systemie SafeSeaNet są niewystarczające do przypisania przedsiębiorstwa żeglugowego, które nie jest zarejestrowane w państwie członkowskim, organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego, Komisja może wykorzystać dane uzupełniające, takie jak dane z systemu automatycznej identyfikacji, przechowywane przez inne systemy informacyjne.

Artykuł 4

W przypadku gdy pierwszy rejs statku przedsiębiorstwa żeglugowego, które nie jest zarejestrowane w państwie członkowskim, w rozumieniu art. 3gf ust. 1 lit. c) dyrektywy 2003/87/WE, jest rejsem, który rozpoczął się z portu zawinięcia podlegającego jurysdykcji państwa członkowskiego i zakończył się w porcie zawinięcia podlegającym jurysdykcji innego państwa członkowskiego, organem administrującym właściwym dla tego przedsiębiorstwa żeglugowego jest państwo członkowskie, w którym rozpoczął się ten rejs.

Artykuł 5

W przypadku gdy przedsiębiorstwo żeglugowe, które nie jest zarejestrowane w państwie członkowskim, odnotowało największą liczbę zawinięć do portu w co najmniej dwóch państwach członkowskich, organem administrującym właściwym dla przedsiębiorstwa żeglugowego jest to państwo członkowskie, w którym przedsiębiorstwo żeglugowe odnotowało pierwsze zawinięcie do portu spośród rejsów, które rozpoczęły się lub zakończyły w państwach członkowskich z taką samą liczbą zawinięć do portu i które odbyły się w odpowiednich okresach sprawozdawczych.

Datę i godzinę wypłynięcia z portu lub wpłynięcia do portu oblicza się według średniego czasu Greenwich (GMT/UTC).

Artykuł 6

1. W przypadku zmiany organu administrującego właściwego dla przedsiębiorstwa żeglugowego nowy organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego ma dostęp do wszystkich istotnych informacji na temat tego przedsiębiorstwa żeglugowego. Obejmuje to dostęp do planu monitorowania każdego statku podlegającego przedsiębiorstwu żeglugowemu, do poprzednich sprawozdań na temat wielkości emisji na poziomie statku oraz sprawozdań na poziomie statku, które należy przedłożyć w przypadku zmiany przedsiębiorstwa w odniesieniu do każdego statku podlegającego temu przedsiębiorstwu żeglugowemu, oraz do zagregowanych danych dotyczących emisji na poziomie przedsiębiorstwa z poprzednich okresów monitorowania.

2. Organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego, który odpowiadał za dane przedsiębiorstwo przed zmianą, o której mowa w ust. 1, wykazuje należytą staranność w przekazywaniu nowemu organowi administrującemu właściwemu dla przedsiębiorstwa żeglugowego, na jego wniosek, wszelkich innych istotnych dokumentów lub informacji dotyczących tego przedsiębiorstwa żeglugowego.

3. Organ administrujący właściwy dla przedsiębiorstwa żeglugowego, który odpowiadał za dane przedsiębiorstwo przed zmianą, o której mowa w ust. 1, ma, w stosownych przypadkach, dostęp do informacji dotyczących okresu, w którym odpowiadał za dane przedsiębiorstwo żeglugowe, w szczególności do celów związanych z prowadzeniem postępowań w sprawie kar za naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE oraz kar, o których mowa w art. 16 ust. 3 tej dyrektywy.

Artykuł 7

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 listopada 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN